

Novela zákona o dani z pridanej hodnoty

zvýšenie základnej sadzby DPH z 19 % na 20 %; zrušenie 6% sadzby dane uplatňovanej na predaj z dvora

Zámer opatrenia: prebranie nových smerníc EÚ do slovenskej legislatívy a dočasné zvýšenie sadzby DPH

Obsah opatrenia:

- zvyšuje sa základná sadzba dane z pridanej hodnoty z 19 % na 20 % (zvýšenie dane bude platné iba dovtedy, kým schodok verejnej správy dosiahne úroveň nižšiu ako 3 % HDP)
- ruší sa znížená sadzba dane (6 %), ktorá bola uplatňovaná na predaj potravín „z dvora“ (mäso, ryby, vajcia, mlieko a med)
- novela preberá do slovenskej právnej úpravy 3 smernice; medzi nimi smernicu, ktorá špecifikuje podmienky, za ktorých nebude dochádzať k zneužívaniu oslobodenia od dane pri dovoze tovaru z tretích štátov (platí, že dovoz tovaru z tretích štátov je oslobodený od dane, ak po dovoze nasleduje jeho dodanie alebo premiestnenie do iného štátu EÚ)
- sprísňujú sa pravidlá pre odpočítanie dane vo vzťahu k nehnuteľnému majetku
- zavádza sa povinnosť uvádzať kódy, ktoré budú jasnejšie špecifikovať tovary a služby, v prípade ak zahraničná osoba sídliaca v inom členskom štáte EÚ žiada o vrátenie dane
- zavedením nových zmien sa predpokladá zvýšenie daňových príjmov v roku 2011 o 185,5 mil. €

Názory proponentov:

- nárast DPH vďaka svojmu plošnému záberu prinesie rýchle a pomerne vysoké príjmy do štátneho rozpočtu
- skúsenosti hovoria, že jednocentné zvýšenie DPH sa nepremietne do cien, je to len zvýšený príjem štátneho rozpočtu
- zvýšenie DPH len o jeden percentuálny bod je pri súčasnom deficite skôr opatrný krok, avšak v období vysokej nezamestnanosti berie ohľad na obyvateľstvo, ktoré v cenách tuto zmenu pocíti minimálne
- vďaka prijatiu smerníc sa zabezpečí zamedzeniu daňovým únikom pri dovoze tovaru

Názory oponentov:

- každé zvyšovanie daní poškodzuje ekonomiku a odčerpáva zdroje od občanov a firiem
- vyššia DPH tiež znamená, že ešte viac sa zvýši rozdiel medzi cenami tovarov, ktoré majú v okolitých krajinách nízku sadzbu, čím ešte viac motivuje ľudí nakupovať v zahraničí
- zvýšenie DPH a dane z príjmov motivuje subjekty tieto dane obchádzať, napríklad nevystavením bločku, nepriznaním príjmu, výmenným obchodom a pod.
- vláda zďaleka nevyčerpala priestor na šetrenie vo verejných financiách, skôr, ako pristúpi na zvyšovanie daní, mala by si upratať na vlastnom dvore

Primárny zdroj: Novela (č. 490/2010) zákona (č. 222/2004) o dani z pridanej hodnoty

<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3417#IIICit>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 30.11.2010 v NR SR v 3 čítaní; účinnosť od: 1.1.2011

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR